

■ **A talált pénznek sincs mindig gazdája**
Kukás hozta a személyit

A Brüsszeli körút nagyvíz után épült egyforma házai között szinte elbújik a 23. szám, a talált tárgyak hivatala. Aki csak felületes nézelődő, nem is biztos, hogy azonnal rátalál. A kipu-fogógázoktól szürke kapubejárat előtt idős asszony sütteti magát a májusi nappal:

– Merre találok a talált tárgyakat?

– Ott hátul, az udvarban, abban a kis faházban – igazít útba rutinosan.

– Mitől ilyen ismerős erre? Veszített már el valamit?

– Csak a fiatalságom, de azt ott hiába is keresném.

A kerítés mögött, a sárgás faházban mindenre rátelepszik a csend. Mintha ember nem is járt volna erre már jó ideje. Ez már a tárgyak birodalma. Az ember még be se lép, már működnek a lelkében a pavlovi reflexek: molyirtó szagára gondol, poros fiókokra, ahol üres pénztárcák, ütött-kopott táskák, fényvesztett szemüvegek várják csendben, hogy hazavigye őket a gazdájuk. Azt hinné az ember, a talált tárgyak hivatala a ritkaságok kincsháza.

– Tizenhárom bicikli lóg csak a raktában – szegi kedvem *Süvegh István*, az elvesztett tárgyak őrzője.

■ **Ilyen akkurátusan vigyáznánk a holmiainkra?**

– Nem. Inkább egyre kevesebben vannak azok, akik behozzák ide, amit találtak.

Magam is megfigyeltem már a szegedi utcákon, milyenek is az emberek, ha találnak valamit. Akár osztályozni is lehetne őket. Az ügyetlenebbje, amikor megpillant valamit a földön, mit sem sejtve lehajol érte. Mire fölemeli, legalább tízen tolonganak körülötte – s egy csapásra „becsületes megtaláló” lesz belőle. A másik véglet az ügyes, aki megpróbál egy célzott lépéssel, de óvatosan rálépni a földön fekvő százforintosra, majd feltűnés nélkül, mintha a cipőjét igazítaná, megpróbálja felemelni. Azután vannak a lelkiismeretesek, akik szívesen megtartanak a talált esernyőt, de attól félnek, mi lesz, ha rájönnek. És végül jönnek a becsületesek, akik azért adják vissza a talált tárgyat, mert nem az övék – de ilyenek manapság már nincsenek is.

– Általában többen keresik az elvesztett holmit, mint amit

ide behoznak – révedek fel az álmodozásból Süvegh úr hangjára. – Ma is kilencvenkilencezer-kétszáz forint után érdeklődtek. Valószínű, a kocsitetejére tette az illető az autóstáskát azután, amikor elindult, a levegő leradírozta onnan a pénzzel együtt.

Olykor a talált tárgyak gazdáját sem könnyű megtalálni. Akadt már olyan, hogy nyolcezer forintot hoztak be, s hiába hirdették többször is az újságban, a becsületes elvesztő mégsem jelentkezett.

– Három éve vagyok itt. A legnagyobb érték, amit behoztak 36 ezer 100 forint volt, de máig sem lett meg a gazdája.

■ **Mi történt a pénzzel?**

– Befizettük az önkormányzatnak, ha jól emlékszem – de már lapozza is a hatalmas könyvet, amibe minden talált tárgyat bevezetnek, nehogy a lyukas emlékezet rostáján kihulljon, ki is volt például a megtaláló.

– Ez már csak azért is fontos, mert három hónap után, ha nem jelentkeznek a talált holmiért, a becsületes megtaláló igényt tarthat rá.

■ **És?**

– Nincs és... Nemigen szoktak a megtalálók később jelentkezni. Bonyolultabb a helyzet, ha nem pénzről van szó: négy hónap múlva az itt hagyott tárgyakat eladjuk a bizományinak, az ára szintén az önkormányzat kasszájába megy.

Ki-mindenki hoz be elvesztett tárgyakat? A kép, mint megtudom, teljesen vegyes: fiatalok, idősek, nők és férfiak egyaránt vannak a becsületes megtalálók között.

– A múlt héten az egyik kukás hozott be egy személyi igazolványt, durkálás közben a szemétyűjtőben találta. Nem volt szíve visszaszerezni. A legtöbbben, ha igazolványt találnak, bedobják az első levelesládába, azután a posta átküldi nekünk.

A talált tárgyak hivatalában a legszokványosabb tárgyakból van a legtöbb: kerékpár, kismotor, autóstáska, igazolványok vándorolnak ide. Údító színfoltnak számított a múltkoriban egy mérőműszer.

– De azt csak itt keresték, be nem hozta senki. Sűrűn érdeklődnek aranytárgyak után is, de az is ritka nálunk, mint a fehér holló.

■ **A talált tárgyak őrzője veszített már el valamit életében?**

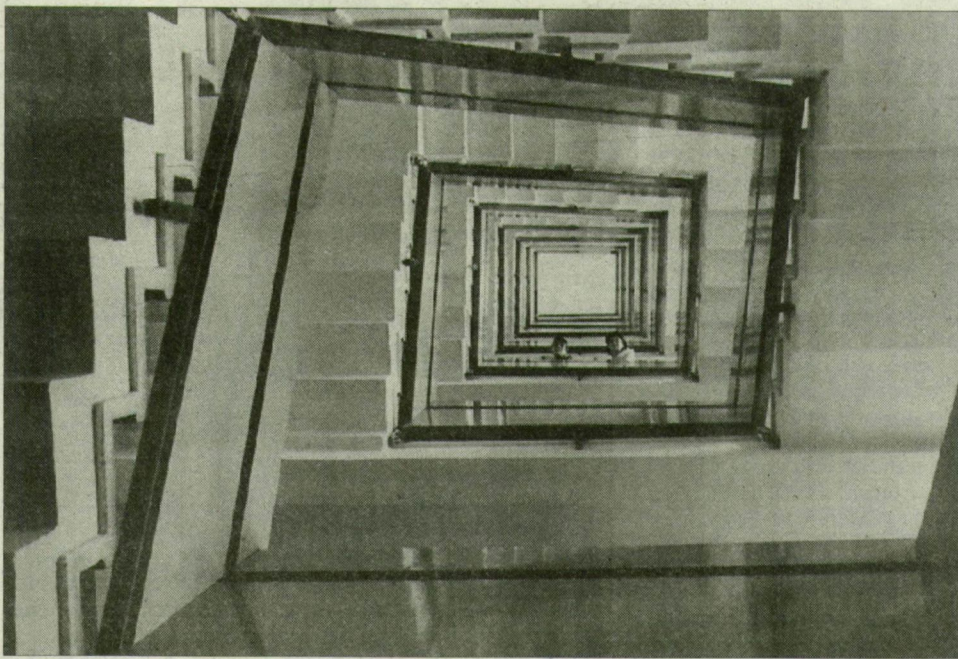
– Egyszer egy esernyőt, de nem került elő soha.

Rafai Gábor

■ A három használó közül azóta a *Csonka János Gimnázium és Szakközépiskola* gimnáziumi tagozatán beindult valamennyi évfolyam, és az *Újszegedi Gimnázium* néven önállósuló iskola ma helyszűke miatt öt épületben tart órákat; a SZOTE-JATE együttműködésben beindult *Általános Szociálismunkás-képző Szakon* két éven belül ugyancsak teljes lesz a nappali és a levelező évfolyamok sora, (jövőre új képzési formát is indít) s mintegy 70 hallgatóval fogad többet, vagyis szintén a balfasori épületen kívüli termeket kell bérelnie, a *Juhász Gyula Tanárképző Főiskola* pedig szívesen átadná expártiskolai traktusát, ha valaki központjához közelebb fekvő helyet biztosít neki. Valaki, de kicsoda? Erre mindkét társalakó közösség pályázik. De bármelyik kapná is meg a tanárképző szintjeit, a másik ott maradna az épületben, megoldatlan teremgondjaival. Nemrég a gimnázium bemutatásával közelítettük meg a kérdést. Következzék most a szociálismunkás-képző szak.

Az épületben működő Általános Szociálismunkás-képző Szak a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem és a József Attila Tudományegyetem együttműködésében (vagyis már az Universitas első kezdeményeként) alakult meg három évvel ezelőtt. Első évében a nappali tagozat, a rákövetkezőben pedig, a nagy jelentkezési arány hatására a levelező tagozat is beindult. A képzési forma iránti érdeklődés azóta sem csökkent: az idejelenkezős a keretszámokhoz viszonyítva a nappalin 30-134, a levelező tagozaton 20-79 arányú. A szociális munkás szakma Magyarországon a jövőben ennél is nagyobb érdeklődésre számíthat, ha bevezetik az elhelyezkedéshez szükséges képesítés jogszabályi feltételeit. Jelenleg ugyanis sok ennek megfelelő munkahelyet szakképzetlen vagy más irányú diplomával rendelkező (népművelő, pedagógus, védőnő) tölt be. A Nyugat-Európában réginek számító szakma itthon még új, oktatása csak a valódi szociális gondok elismerése után szerveződhetett meg. Amire képez, az a humán és egészségügyi terület határán áll. Oktatásának négy éve alatt a szociológiától a szociálpolitikáig, a jogi ismeretekről a társadalmi védőmunka gyakorlatáig, az egészségügyi ismeretekről a pszichológiáig, a politológiától a nemzetiségek társadalmi lélektanáig fog össze mindent, ami az idősek, fogyatékosok ellátásához, a családsegítéshez, a hajléktalanok, hátrányos helyzetűek gondjainak kezeléséhez, a gyermekvédelemhez, a krónikus betegek szociális ellátásához, vagy a börtönök és pártfogó felügyeletekben adódó szociális munkához szükséges. Sőt a szegedi képzés negyedik éves előszakosodása, egyedül az országban a menekültügyi és migrációs problémák kezelését is tananyagként kínálja.

Ahogy idén az épületben működő Csonka János gimnáziumi tagozaton, úgy jövőre a szociálismunkás-képzés nappali tagozatán lesz teljes a

■ **Átok ül az expártiskolán**
■ **Egy másik staféta**
■ **A szociálismunkás-képzés is helyszűkében van**
Óh, iskolaváros!

Átok ül az újszegedi ex-pártiskola épületén. Néhány éve, amikor a nyocsintes épületet három új használója között felosztották, ez még kényelmes megoldásnak tűnt. Ki-ki megkapta épületrészét. De vele együtt megkapta a majdani helyhiány gondjait is.

Fotó: Gyenes Kálmán

négy évfolyam. A főiskolai szakon egy év múlva következik az első nappalis diplomaosztás. Ősztől ez a jelenlegi öt nappali és levelező évfolyam helyett hetet jelenet majd, nem is számítva az ugyancsak a következő tanévtől beinduló – önköltséges – második diplomára irányuló képzést, mellyel újabb csoport helyigénye vár megoldásra.

Így egészen bizonyos már, hogy *jövőre a szociálismunkás-képző szak is a gimnázium sorsára jut, és az oktatáshoz újabb termek után kell néznie*. Első látásra kézenfekvőnek tűnne, hogy a teremválság megoldásáig a SZOTE Temesvári körúti védőnőképző és gyógytornász főiskolai épületében szorít-

hatna helyet a szociális munkás-képzésnek is, ám ez nem lehetséges, mivel az itt működő szakok képzési ideje szeptembertől háromról négy évre emelkedik, s emellett a Temesvári körúton diplomás ápolóképzés is indul. Maradt a terembérlés, és ami ezzel jár: a többletköltségek, az órarendi beosztás gondjai, és ugyanaz a vándorlás, amit az alakuló Újszegedi Gimnázium már megismert.

Az egykori újszegedi pártiskola felosztásának félmegoldása most üt vissza. A helyszűkében azonos sorsú két oktatóközösség a megoldást pillanatnyilag csak attól a tárgyalástól várhatja, amelynek eredménye (most úgy tűnik) egyiküknek biztosan nem

kedvez majd. E tárgyalásban a harmadik fél, az épületben tanszékekkel és kollégiummal jelen lévő Juhász Gyula Tanárképző Főiskola viszonylag kedvező helyzetben van (persze a teremgondokat az intézmény egészét tekintve a tanárképző is megismerte már, az egyházi ingatlanok átadása nyomán). A központjától távoli elhelyezés azonban a JGYTF-nak sem felel meg, így a tárgyalások útján, kész lemondani épületrészéről annak a javára, aki előnyösebb elhelyezési ajánlatot tesz tanszékeinek és kollégiumának. Az orvosegyetem főiskola kara részéről ez az ajánlat a szociális munkás képzés javára ígért minisztériumi támogatástól függ, és abban áll, hogy e pénzüsszezből, s a belső átcsoportosításból (a SZOTE sem gazdagabb, mint a város) a Teleki Kollégiumra építendő újabb szinten a tanárképző újszegedi kollégiumának, „valahol másutt” pedig tanszékeinek kínálna helyet. Ekkor a felszabaduló „pártiskolai” szintekre költöznék a SZOTE főiskolai kar Temesvári körúti kollégiumának egy része, annak helyén pedig bővíülhetne a szociális munkás képzés szakja.

Hogy mi lenne ekkor az alakuló Újszegedi Gimnázium helyigényével, jobb nem is találgatni (és azt sem, hogy fordítva mi lenne). Nyilván, mindenki jobban örülne, ha két fejleszteni vágyó oktatási közösség nem kerülne szembe (óh, iskolaváros!) e tárgyalásokon, s főként nem ilyen kizárólagosan. De azért erre is van némi remény. Ahogy *dr. Szalay István*, a JGYTF főigazgatója nyilatkozta: a tárgyalások párhuzamosan folynak ugyan a két féllel, de igazi megoldást csak a társ tulajdonosok (a város, az orvosegyetem főiskolai kara és a tanárképző) háromoldali egyeztetése hozhat majd.

Panek Sándor

A karaván ugat...

...azaz dehogyis: a kutya ugat, a karaván halad – mondja az öszzépi bölcsesség, s ebben lehet valami. Vagyis ugathatunk bármit, minden még a maga természetes útján. Nemrég voltam szerencsés a szabályokkal mit sem törődő kutya-tartókról írni, s megadatot a sorstól, hogy máris láthattam, mennyire szívükre vették a dörgedelmeiket.

A tarjání Viztorony tér oldalán levegőztette ebét egy fehér sztreccs(?) nadrágot, bő, tarkamintás blúzt, és világosbarna hasított bőr csizmát (csak 24 fok volt) viselő hölgy. Amint a barakkiskola kerítéséhez értek, a pórázon vezetett kutyus odakuporodott a rácshoz, majd szemmel látható megkönnyebbüléssel maradandó emléket hagyott maga után. Biztos a gyerekeknek.

A hölgy hátraszólt valamit lemaradozó kislányának, aztán már sétáltak is tovább – amiben nincs is semmi különös, hiszen ami történt, egészen természetes minálunk.

Viszont a bölcsességet át lehetne fogalmazni, mondjuk így: a karaván ugat, a kutya meg... mit is csinál...?

Nyilas